

Den store brand

En helt anden brand. Andreas Flint, Forestilling af branden i Kiøbenhavn som den viste sig den 5. juni 1795 om aftenen.

ANMELDELSE / 15.10.20

Ingen skriver mere smertefuldt og smertesmukt end Madame Nielsen.

Klaus Rothstein

Madame Nielsen, dette sære og sfæriske, helt usandsynlige (men dog så selvfølgelig) og evigt bevægelige væsen, er måske nok en kvinde i sin bedste alder, men indlejret i hende findes både det forgangne og det fremtidige. Hun er på én gang et uddødt og uopdaget dyr i skoven.

Nu har Madame Nielsen atter skrevet mere smertefuldt og smertesmukt, end nogen anden. *Lamento*, en klagesang, en sorgesang, en romanelegi om et ung kunstnerpar, der forelsker sig, hun skriver romaner, han skriver dramatik.

På en rejse i Frankrig skal de besøge en af hans veninder. Deres skodesløshed betyder, at en brand bryder ud, hvor den unge franske kvinde bliver voldsomt forbrændt. Trods tragedien møder den franske kvindes forældre de to danskere med tavs omsorg og gæstfrihed. Denne venlighed i smerten er, siger romanens fortæller, den danske kvinde, utilgiveligt.

Den store brands uskyldstab efterlader de unge med en kontamineret kærlighed, og romanen skildrer det uundgåelige langsomme styrt mod bristepunktet, som den nu midaldrende kvinde oplevede det. Det er på én gang en kærlighedsroman, en kunstnerroman, en eksistenroman. Til en hvis grad baseret på en sand historie.

Dybset set er jeg træt af, at afæske litteraturen svar på, hvad der er "i overensstemmelse med virkeligheden" og hvad der er fiktion. Den banale autofiktion må vel nå et udfladningspunkt? Men gudskelov: Madame Nielsen giver ny ilt til den småtrætte genre, som gennem de seneste ti-tolv år har eksperimenteret med fladerne mellem liv og litteratur, forfatter og fortæller, det faktiske og det fiktive, med en forbløffende og forvoven fortælleknik.

“ Madame Nielsen giver ny ilt til den småtrætte genre, som gennem de seneste ti-tolv år har eksperimenteret med fladerne mellem liv og litteratur

Romanens unge mand er nemlig så umiskendeligt en af Madames tidligere entiteter, Claus Beck-Nielsen (1963-2001). Og hans kæreste – senere kone og ekskone – er dermed forfatteren Christina Hesselholdt. Og det er *hende* (en fikcionalisering af hende), der er romanens navnløse fortæller. Det er så simpelt, at det er genialt: At manden, der i dag er en kvinde, beskriver sig selv gennem øjnene på den kvinde, han engang var gift med. Og hun, altså forfatteren, lader hende, altså fortælleren, henvende hele erindringerne til deres fælles barn. Smukt.

Hvis man ved bare en smule om det litterære miljø, kan man følge sporet til personer og begivenheder. Men man farer også vild, gudskelov, og dermed finder romanens sit egentlige mål: Skildringen af den altopslugende og altoplosende kærlighed, den kompromisløse drift mod kunstens yderste forposter – og ønsket om at finde ud af, hvordan man kan være til stede i verden.

En erer Madame Nielsen, en enestående mærkværdighed i dansk litteratur. Hendes prosa strømmer glatglidende ned ad siderne, og hendes fortælling er atter uforlignelig og nådesløs i (selv!)portrettet af den unge kunstner, der ville leve sit liv fuldt og helt. Som når man spiser et stykke brød, spiser *bele* skiven. Han var »fortabt i sin drom om en anden verden» og evnede ikke det almindelige liv.

Af dét kærlighedstab opstår nu foruroligende god litteratur. Velkommen i sprogets spejlkabinet, hvor gemen nyfikenhed opløses i forvrængede gengivelser, og Madames skrivestetik sender sine raffinerede stråler ind i dybet af livet og litteraturen.

FAKTA

Madame Nielsen, *Lamento*, Grif

